

Exam. Code : 121201

Subject Code : 102731

B.A./B.Sc. 1st Semester (Batch 2024-27/28) (CBGS)
DRUG ABUSE : PROBLEM, MANAGEMENT AND PREVENTION

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—50

Note :— Attempt **FIVE** questions in all, selecting at least **ONE** question from each section. The fifth question may be attempted from any section. All questions carry equal marks.

SECTION—A

1. What are Drugs ? Why do people Abuse Drugs ?
2. Write a note on the consequences of Drug Abuse for an individual. How does drug addiction impact an individual's educational attainment and employment ?

SECTION—B

3. Write a note on counselling and behavioural therapy for management of Drug Abuse.
4. What all should one keep in mind while opting for any therapy for management of Drug Abuse ?

Gndupapers.com

SECTION—C

5. Discuss the role of supervision in prevention of Drug Abuse.
6. How can teachers act as a role model and help in prevention of Drug Abuse ?

SECTION—D

7. Are you aware of any campaigns against Drug Abuse at national or state level ? Critically examine their success and failures in combatting drug menace in India and Punjab.
8. Write a note on NDPS Act.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :— ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

1. ਨਸ਼ੇ ਕੀ ਹਨ ? ਲੋਕ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ?
2. ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ—ਅ

3. ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿਕਿਤਸਾ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

4. ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੈਰੇਪੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਭ ਨੂੰ ਕੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ?

ਭਾਗ—ੲ

5. ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
6. ਅਧਿਆਪਕ ਇੱਕ ਰੋਲ ਮਾਡਲ ਵਜੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ?

ਭਾਗ—ਸ

7. ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਮੁਹਿੰਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ? ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਾਖੋਰੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਅਸਫਲਤਾਵਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਜਾਂਚ ਕਰੋ।
8. NDPS ਐਕਟ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਪ੍ਰत्यੇਕ ਭਾਗ ਮੇਂ ਸੇ ਕਮ ਸੇ ਕਮ ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਚਧਨ ਕਰਤੇ ਹੁਏ, ਕੁਲ ਪਾਂਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੇਂ। ਪਾਂਚਵਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੀ ਭੀ ਭਾਗ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਆ ਜਾ ਸਕਤਾ ਹੈ। ਸਭੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਕੇ ਸਮਾਨ ਅੰਕ ਹੈਂ।

ਭਾਗ—ਕ

1. ਡ੍ਰੱਗਸ ਕਿਆ ਹੈਂ ? ਲੋਗ ਡ੍ਰੱਗਸ ਕਾ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਕਧੋਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ?

Gndupapers.com

2. किसी व्यक्ति के लिए ड्रग दुरुपयोग के परिणामों पर एक नोट लिखें। ड्रग की लत किसी व्यक्ति की शैक्षिक उपलब्धि और रोजगार को कैसे प्रभावित करती है ?

भाग—ख

3. ड्रग दुरुपयोग के प्रबंधन के लिए परामर्श और व्यवहार चिकित्सा पर एक नोट लिखें।
4. ड्रग दुरुपयोग के प्रबंधन के लिए किसी भी थेरेपी का चयन करते समय क्या ध्यान रखना चाहिए ?

भाग—ग

5. ड्रग दुरुपयोग की रोकथाम में निरीक्षण की भूमिका पर चर्चा करें।
6. शिक्षक एक रोल मॉडल के रूप में कैसे कार्य कर सकते हैं और ड्रग दुरुपयोग की रोकथाम में मदद कर सकते हैं ?

भाग—घ

7. क्या आप राष्ट्रीय या राज्य स्तर पर ड्रग दुरुपयोग के खिलाफ किसी अभियान के बारे में जानते हैं ? भारत और पंजाब में नशीली दवाओं के खतरे से निपटने में उनकी सफलता और असफलताओं का आलोचनात्मक परीक्षण करें।
8. NDPS अधिनियम पर एक नोट लिखें।